

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

—Σ' ένα του κόσμου αληθινό που πέθανε
και πεθαμμένο ζωντανεύει—
(στην ιερή μήμη του Μικράκη "Α-
βιζου. 1 Μαΐου 1919.)

Τ' ώραίο, που ώραίο ἐγεννήθηκε
κι' ώραίο πάλι ἀργοπεθαίνει.
μέσ' στην καρδιά, που τὸ ἀγάπησε,
ἀγγιαχτο, ἀφθαρτο ἀπομένει...
Οὐράνιο ἀστέρι λάμπει δλόγυρα
στοῦ νοῦ τὴν πίστη, ἀσκημένο
σὲ χέρι ἀγγέλων, ἀστρο ἀδάμωτο
θρησκείας, τέχνης, μακρομένο...
Τὰ πεθαμμένα ώραία ὀλοζώνανα
στῆς γῆς; τ' ἀχνὸν δὲ βρῖσκες πλάτεια
σ' οὐράνιους κόσμους στρέφει ὀρθάνοιχτα
μέ τῆς καρδιᾶς σου, τῆς ψυχῆς τὴ μάτια...
Κάθε καρδιόπλαστο θανίτω μ' ἀνδοσκέπαστο
νέα ζωὴ στὸ θάνατο ἀντικρύζει
σὺν τὸ ώραίο—μεγολόκορη κι' ὀλόχαρη,
τὸ γλαυκὸχάραμα ζωῆς π' ἀνδίζει...
Πλάνη γεννᾷ τὸ κοῖμημα τ' ἀξύνητο,
π' ἀνίσταται τὰ μέγαλα σηκώνει,
κρυφὸ τοῦ Νου σμαράγδι ἀμάλαχτο
μέσ' στην ψυχὴ, που σπινθὼν οἱ πόντοι...
Σύμπηξ' ἁρμονισμένα ζωὴ—θάνατος
σὴ μὲν ἐκκλησιὰ τοῦ ποιητῆ—τὰ στήθια
τ' ἀληθινού, τ' ώραίου ἑστέρα
κάποιος ἀπάτης ξεφαντώνουν τὴν ἀλήθεια...
Στοῦ ἀληθινού τὰ κρύα ὄνειρα
κ' ἴθε θωροῖ τ' ἀληθινὸν σιγοδιαβαίνει,
μορφὴ ἀκατάλυτη, ὄνειρόπλαστη,
ποῦ ζωντανεύει ὅσο πεθαίνει....

*Λογιστόλι.

ΩΡΙΩΝ ΠΑΛΛΑΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΙ ΔΙΑΝΟΥΜΕΝΟΙ

Ψίλε «Νουμά»,

Παρακαλῶ νὰ φιλοξενήσετε αὐτὲς τίς λίγες γραμμὲς μὰ
γὰ τὸν κ. Γιαννιό.

Ξέρουμε πὼς ἴσαμε σήμερα ὁ τόπος μας ἔναν ἀ-
γῶνα μονάχα ἡθικὸ παρουσίασε, τὸν Δημοτικιστικόν.
Σύμβολον ὁ Ψυχάρης, κι οἱ ὁπαδοὶ του τίμιοι ἀγω-
νιστὲς, γέγραψε τὴν ῥίχην. Χωρὶς τὴν ἐστεροβουλία νὰ
καταχτήσου' ἔδρες, καὶ παράδειγμα ὁ φωτεινὸς ἀ-
γωνιστὴς κ. Α. Π. Ταγκόπουλος, ποὺ οὐρθηκε τε-
λευταῖα σὲς υἱακές, ἐνῶ οἱ διάφοροι φειτοδημο-
τικιστὲς παίρνουνε ἀξιώματα. Ὁ σοσιαλισμὸς πρέ-
πει νὰ πηγάει μέσ' ἀπὸ τὸ δημοτικισμὸ ἔχοντας ὁρ-
γανὸν τὴν δημοτικὴ γλῶσσα. Τὴ κρίμα ἀλήθεια νὰ
μὴ γωνῇ ὅσοι ἀπὸ τὸν Σκληρὸ ἕνας ἄξιος σοσια-
λιστὴς, ἕνα σύμβολο, μὲ τοῦ καὶ μὲ γῶτιση ποὺ χρει-
άζονται γὰ τὴν περιήλωση! Ὁ κ. Γιαννιός, ἀποτυ-
χὼν ποιητὴς, ἀνίκανος νὰ ὑφωθῇ πάνου ἀπ' τὸν δη-
μοσιογράφον ἐαυτόν, μὲ τὴ δόξα του, ἔκαμε ἐχ-
θρὸς τὸν ὅλον τοῦς γωτισμένους δημοτικιστὲς.
«Διανοητικὲς ἀνικανότητες» ὀνομάζει κάποιος γιλό-
σοφος τοὺς τέτοιους χαρακτήρες. "Ὅσοι ἀπ' τὴν
ἀποτυχίαν του σὶν «Ριζοσπάστη», ποὺ τὸν κράτησε
στὴν ἀγάνεια ἐννιά μῆνες ὁ ἀθεόφοβος, ἀγωνίζε-
ται νὰ μᾶς παρουσιάσῃ μιὰν ἐφημερίδα σὺν τὴν
«Διάπλαση τῶν παίδων» γιομάτη μὲ χαριτωμένο
παιδικὸ πνεῦμα, τὰ ὑπογραμμένα ἄρθρα του. Πλημ-
μυρισμένη ἀπὸ ἀσημαντὲς δηλώσεις ἀσπῶν, ἀπὸ λο-
γῆς λογίων ἐπιστολὰς ἀσυνάφτητες, μὲ μαυφέστα
σιγαμένα ἀπὸ διάφορους θεροκόληπτους παράφρο-
νες. Ἀγωνίζεται νὰ πάρῃ τὴν παπάδες μὲ τὸ μέ-

ρος του, γέροντας ὡς παράδειγμα ἕνα παπᾶ τοῦ
Καναδά κτλ. Ὑψηλὴ μὰ τὴν ἀλήθεια πολιτικῇ. Στὴν
ἀγγελίαν τοῦ ἐπιστολογράφου ἀποδοθεὶς τελευταῖα καὶ
τὸν Ναπολέοντα Λαπαθιώτη, παρουσιάζοντας τὴν
προσχώρησίν του, ὡς γεγονὸς ποὺ δάχει οὐνοδαῖον
ἀντίχτυπο στὴν σοσιαλιστικὴν μας κίνηση, μιὰ κ' ἔτσι
θὰ προσχωρήσου'ν σὶν ὁ μὲ τὸν (;) κι ὅλοι οἱ
θαυμαστὲς καὶ ἡῖλοι τοῦ Ναπολέοντα. Μιῶντας σὶν ἁ-
ρμισαξὶ γὰ τοὺς λόγιους καὶ τὰ χρέη τους, ξέ-
χασ πὼς εἶναι κι αὐτὸς δημοτικιστὴς, κ' ἐνῶ ὁ δη-
μοτικισμὸς εἶναι μιὰ ἀπ' τίς κυριότερες ἀρχές του,
δὲ βλέπουμε πούθεν τὴ δημοτικὴ γλῶσσα. Ἐπιδε-
ξισομένη τάχα, μὰ τί ἀγέλεται ἐπιδεδισομένη.

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διανοούμενος Σοσιαλιστὴς

ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ».—Βαρεῖα, πολὺ βαρεῖα τὰ
γράφει ὁ Ραφτόπουλος, μὰ φταίει λίγο γι' αὐτὸ καὶ
ἡ «Κοινωνία» ποὺ τώρα τελευταῖα ἀγρίεψε καὶ δείχνει
διαρκῶς τὰ κοψτερά της δόντια σὲς «διανοούμενους
σοσιαλιστὲς». Γιατί ὅλη αὐτὴ ἡ φασαρία; Ἐπειδὴ
ἔτυχε νὰ κρατοῦμε μιὰ πέννα σὶν χέρι μας καὶ νὰ
μουντζουρώνουμε τὸ χαρτί, θέλει ἡ «Κοινωνία» νὰ μᾶς
ἀποκλείσει, σὰ λωδιασμένους, ἀπὸ τὸ σοσιαλιστικὸν της
παράδεισο; Κάτι ἐπιτέλους προσφέρουμε καὶ μῆς κοι-
τσὰ στραβὰ σὶν ἀγῶνα, δίχως νὰ ζητήσουμε οὔτε
χειροκροτήματα, οὔτε βουλευτικίδια, οὔτε τίποτε, μὰ
ἔτσι, ἀπὸ ἀγάπη σὶν σοσιαλιστικὴν ἰδεολογίαν—κι ἂν
δὲν κατεβήκαμε σὶς ἐργατικὲς μάζες, κ' ἴσως δὲν κα-
τεβοῦμε ποτέ, δὲν τὸ κάνουμε αὐτὸ ἀπὸ περιφρόνηση,
μὰ ἀπὸ τὸ φόβο τῆς ἀπογοήτεψης. Θαροῦμε πὼς ὁ
Κώστας Παρορίτης μὲ τὸ «Μεγάλον παιδί» καὶ γενικὰ
μὲ ὅλο τὸ δημιουργικὸ ἔργο του, ὁ Ρήγας Γκόλφης
μὲ τὸ «Γῆταυρος» καὶ τὰ σοσιαλιστικὰ του τραγούδια,
ὁ συγγραφέας τοῦ «Στὴν δὲξάπορτα» κλπ. καὶ ἔχουν
προσφέρει σὶν ἀγῶνα, καὶ ποὺ βαραίνει ὁπωσδήποτε
ὅσο κ' ἔνοχον τοῦ κ. Μαχαίρα ἡ ἕνα γράμμα
ἐνὸς ὀργανωμένου γκαρσονιού.

«ΤΑ ΣΚΟΛΕΙΑ ΧΤΙΣΤΕ!..

Ἀγαπητὲ «Νουμά»,

Διάβασα σὶν τελευταῖον σου γέλλο τὸ γραμματικὸν «Γου-
τῆλλας» καὶ κούνησα τὸ κεφάλι μου θλιβερό... Εἴ-
ναι πολὺ σωστό· βάλανε τοὺς λύκους νὰ γελᾶζον τὰ
προβάτια· βάλανε τοὺς σχολαστικὸς καθηγουνοὶν νὰ
δασκαλέζον τὴν δημοτικὴν, τὴν δημοτικὴν ποὺ μισοῦν.

Τὸ ῥέμα ὅμως τῶν νέων ἰδεῶν ἀπλόθηκε καὶ θέ-
ριψε. Κ' ἐνῶ σὶν Σύρα ἐπάργουν δασκάλοι ποί,
ἐνῶ εἶν' ὑποχρεωμένοι νὰ δασκαλεύουν ἑλληνικά,
κάνουν ἐξέτασες τῶν μαθητῶν τοὺς κινεῖται, ἐμεῖς
ἔχουμε—σὶν Γυμνάσιον, γαντάσου—δασκάλους ποί,
ἂν δὲν εἶναι Ψυχαιοστὲς, εἶναι ὅπως ἀρκετὰ γιλε-
λεύθεροι σὶν ἰδέαν τῆς γλώσσας. Τί μπορεῖ νὰ πεί
τώρα ὁ κ. Χατζηδάκης;

Ἔτσι λοιπόν, σὲ μιὰ γιορτὴν ποὺ θὰ κάνουμε
τώρα σὶν τέλος τοῦ Μᾶη, θάπαγγελλει ὁ γνωστὸς
σου Πέτρος Σμαράγδος τὸ ποίημα τοῦ Παλαμά μας
«Τὰ σχολεῖα χτίστε». Φαντάσου λοιπόν! Πάει νὰ
πεί πὼς εἶμασι' ἐμεῖς πὺ προοδεμένοι; ?!

Εἶδες ἐκεῖνη τὴν κριτικὴν σὶν «Νέους» γὰ τὸν
Παλαμά; Τί σαχλὸς ἐκεῖνος ὁ Κλέων Παράφρο-
ς, ποὺ δάλθηκε νὰ μᾶς κάνει τὸ σοφὸ καὶ τὸν ξυνητή!

Δάσκαλος 25/5/19

Με πολλὴ ἀγάπη
ΦΩΤΟΣ ΡΟΔΑΝΘΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΙΛΑΟΓΟΙ ΔΥΟ ΚΟΥΤΩΝ

Ο ΑΣΤΕΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΝΗΜΗΣ

— Όλος ο κόσμος καταγίνεται τώρα τελευταία με τα πόδια των γυναικών. Τί να τρέχει τάχα ;

— Τί θέλεις να τρέχει ; "Ο,τι τρέχει πάντα. Η γυναίκα είναι το κέντρο της Δημιουργίας.

— Δέν με κατάλαβες. Δέν αρνούμαι το κέντρο της Δημιουργίας. Θέλω να πω όμως, ότι άλλοτε οι άνθρωποι μιλούσανε κάποτε και για τα μάτια των γυναικών, για τα μαλλιά τους, για το λυγερό τους το κορμί, για τα χείλια τους, για τα μάγουλά τους. Τώρα όλα αυτά πᾶνε, χαθήκανε ! Η γυναίκα, ή θεία γυναίκα, απόμεινε ένα πόδι, μέσα σε μιὰ μεταξωτή κάλσα. Έχω δίκιο ή όχι ;

— Έχεις, φίλε μου, έχεις. Πολύ γρήγορα μάλιστα υποθέτω, πώς θάχουμε και καμιά καινούργια ποιητική Σχολή. Το σοννέτο δέν μπορεί να μή συγκινηθῇ ἀπ' τή μεταξωτή κάλσα. Έπειτα ένα γυναικείο πόδι, τόσο γλαφυρό, τόσο κανονικό, τόσο μετρομένο, είναι ένα πουλάκι, καμωμένο, λές, για το χρυσό κλουβί του σοννέτου, με τὰ δεκατέσσερα πλουμιστά του κάγκελα. Γρήγορα θά τ' ακούσουμε να κελαιδῇ ἀπ' τήν ωραία φυλακή του.

— 'Ο Θεός να δώσει ! Τό γυναικείο πόδι θά δώσει ἔτσι στην νέα μας στιχουργία ένα καινούργιο περπάτημα. Και πόσο χαριτωμένο !

— Στό μεταξύ ὅλοι ἔγινεν ἀνατόμοι. Δέ φαντάζεσαι τί ειδικότητες, πού ἔχουν φανερωθεῖ στον κλάδον αὐτό ! Προχθές, μπροστά στο θαῦμα τῆς ἡμέρας, πού μᾶς εἶχε ἀποκαλυφθῇ κάτω ἀπό ένα τραπεζάκι τοῦ Ντορέ, ένας κύριος μοῦ ἔκαμε ὅλη τήν τοπογραφική ἀνατομική τῆς γυναικείας γάμπας. Έπαιξε στά δάχτυλά του μῦνες, τένοντες, ἀπενευρώσεις, ἀγγεία, νεῦρα, τό καθετί. Μοῦ ἐξήγησε τίς λειτουργίες ὅλων αὐτῶν τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων, στήν κάθε κίνηση, στο κάθε σῆμα, στήν κάθε στάση. Μοῦ ἔκαμε ὕστερα συγκριτική ἀνατομική. Μὲ ἀφθονα παραδείγματα, πού ἀρχισαν νά προβάλλουν, ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα, κάτω ἀπό τὰ διάφορα τραπεζάκια, μοῦδειξε ὅλες τίς δυνατές διαφορές καί ποικιλίες, πού ἔχει τό πλούσιο αὐτό εἶδος. Τί πλούτος, Θεέ μου !

— 'Ο κύριος ἦτανε καθηγητής τῆς 'Ανατομικῆς ;

— 'Οχι ! Ἦτανε καθηγητής τῆς Ξιφασκίας. Ἄλλα τί σημαίνει ; "Όλος ο κόσμος ἔγινε σήμερα ἀνατόμος. Έκεῖ ὅμως, πού ο φίλος μοῦκανε τό μάθημά του, ἀναγνώρισε ἄξαφνα μιὰ γνωστή του κυρία, κρυμμένη πίσω ἀπό ἕναν παχὺ κύριο, καί, φέρνοντας τό λόγο σ' αὐτή, ἀλλάξαμε ὁμιλία.

— Μὰ πῶς τήν ἀναγνώρισε, ἀφοῦ δέν τήν ἔβλεπε ;

— Έβλεπε τό πόδι τῆς. Αὐτό φτάνει για ἕναν εἰδικό. Δέν σοῦ εἶπα ; "Όλες τίς γνωριμίες του τίς ἀναγνωρίζει κανεῖς σήμερα ἀπό τή φυσιογνωμία τοῦ ποιοῦ. Βλέπεις πόδια καί χαιρετᾷς πρόσωπα.

— Μὰ τέλος πάντων τό περίφημο αὐτό γυναικείο

θαῦμα δέν εἶναι ἄλλο τίποτ' παρὰ ἕνα πόδι ;

— Αὐτό ἴσα ἴσα εἶναι τό μεγάλο μυστικό τῆς Μόδας. Δέν μᾶς παρουσιάζει ποτέ ὁλόκληρο τό θαῦμα. Σήμερα ἡ Μόδα εἶναι στον 'Αστερισμό τῆς Κνήμης. Αὐριο θά εἶναι στον 'Αστερισμό τῶν Λαγόνων, μεθαῦριο στον 'Αστερισμό τῶν... Διδύμων.

— Καί πάντα στον 'Αστερισμό τοῦ Κινός.

— Τί θά πῇ αὐτό ;

— Πολλά μοῦ γυρεύεις. Γειά σου !

— Ποῦ πᾶς ;

— Στό Ζάππειο. Πάω νά καμαρώσω τό λαμπρότατον 'Αστερισμό.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Τό «Πρῶτο ταξίδι τᾶδερφοῦ μας» εἶναι δῆγμα ἡθογραφικό γραμμένο ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Πολύδωρο Παπαχριστοδούλου, καί ζυγγραφίζεται σ' αὐτό ὁ ἑλληνισμός τῆς Θράκης, κάτω ἀπὸ τὴν τούρκικη δουλεία, με ἀφήγηση ἀπλή, πὺν κρατᾷ καί μερικὸν γλωσσικὸν ιδιοτισμὸν. 'Ο νέος δηγηματογράφος πρωτοπαρουσιάζεται ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ».

— Συναυπῶνουμε σὶδ φύλλο τοῦτο ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ» τοῦ 1906, ἕνα μικρὸ δῆγμα τοῦ Μιχάλη Λυκιαρδόπουλου «Στὰ ξημερώματα», γραμμένο στὶς μαθρες μέρες τῆς Μόσκας (Δεκέβρης 1905), τότες πὺν ἡ τσαρική τυραννία κατὰπνιξε σὶδ αἶμα τὴν πρώτη ρούσικη ἐπανάσταση. Σ' αὐτὸ ξηγιέται καθαρά ἡ ψυχολογία τοῦ ρούσικου λαοῦ, πὺν τόσο ἄριστος φαίνεται σήμερα ἐναντίο τῆς κρατοῦσης τάξης τοῦ ἄλλοτε.

— 'Ο Guy Charles Cros, πὺν γράψαμε σὶδ περασμένο φύλλο για τὰ ὅμορφα τραγούδια του, εἶναι γνωστὸς σὶδους ἀναγνώστες, τοῦ «Νουμᾶ» τοῦ 1911. Στὸ φύλλο ἀριθ. 440, εἶχαμε δημοσιεύει τρία ποιήματά του ἀντάξια μεταφρασμένα ἀπὸ τὸ συνεργάτη μας Ρήγα Γκόλφη. Μαρὸς ἀπ' τὸ καλλιτεχνικὸ καί κρατικὸ μάτι τοῦ ποιητῆ δέν μπορούσε νά περάσει ἀπαρτήρητη ἡ ἀληθινὴ καὶ ἀδίαση τέχνη τοῦ Γάλλου συναδέργου του. Δημοσιεύουμε παρακάτω ἕνα ἀπ' αὐτὰ για ὅσους δέν ἔχουν τὰ παλιὰ φύλλα τοῦ «Νουμᾶ».

ΣΕ ΜΙΑ ΞΕΧΑΣΜΕΝΗ

Δόλιο παιδί μου, δέξου αὐτὰ τὰ ρόδα μου κανίσκι
πὺν ἀποβραδὶς τὰ τρύγησα σὶδ φεγαρίσιο νόμα'
στὰ μαῦρα κυπαρίσσια σου πὺν μόνοι τρέμονι οἱ ἴσκιον,
ἄλλο δέν ἔρχεται παρὰ κάθε βροχῆς τό κλάμα.

Η ἀγνή τους πένθιμη εὐωδιά, τό ξέρω, θά γλυκάνη
τὴν πολυστέναχτη καρδιά πὺν ἐδῶ πικρὴ ἔχει ἀράξει,
καί τὸνεῖρο πὺν σὲ πλανᾷ σὶδ νεκρικὸ λιμάνι,
δὲ θά τό κόψη, ἀτέλειωτο, μηδὲ θά τό ταράξη.

Γιατί τὰ λόγια ἄν δέν μπορούν νά πῖνε ὡς τοῦ θανάτου
τὰ βάθη τὰ μυστηριακά πὺν γαλήνη κοιμᾷσαι,
ἄς φτάνει μόνο ἀνάλαφρη καί τρυφερὴ ἐκεῖ κάτω
ἡ φεγγαρόλουστη λαλιά τῶν κήπων, νά μεθᾷ σε...

— Βγῆκε τό 4ο τεῦχος τῆς «Λύρας» με ὕλη δια-

λεχτή, καθὼς πάντοτε. "Αν ἔλειπαν μάλιστα οἱ «Σιαμαῖοι ἄδερφοί» τῆς νεοχριστιανικῆς σχολῆς καὶ οἱ σελίδες ποὺ πιάνουν ἄδικα βάζανε περισσότερον «Μπόρκαμ», θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς ἀδίσταχτα νὰ πεῖ πὼς ἡ «Λύρα», μέσα στὴν ἐπιδημία τῆς περιοδικομανίας, ποὺ μᾶς καταμαστίζει, κάμνει μιὰ τιμητικὴ ἐξαίρεση.

— Τὸ ἐκδοτικὸ βιβλιοπωλεῖο Γ. Βασιλείου (Σταδίου 42) τύπωσε τὸ «Ἀγὼν τῆς κυρὰ-Λένης», διήγημα τοῦ Σουηδοῦ συγγραφέα Γουσταύου Γκετέργσταμ (μετάφρ. Α. Κονκοῦλα). Τὸ βιβλίο πούλιεταὶ δρ. 1,75.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Γ α λ λ ί α.— «Δυὸ μικρὰ βιβλία γραμμένα ἀπὸ τὸν Pierre Clerc καὶ ἀπὸ τὸν ὑπολοχαγὸ Lucien Bazin δείχνουν, λέει ὁ Georges Duhamel στὸ «Mercure de France», πὼς οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ ἔχουν βρεθεῖ σὲ τεράστια γεγονότα καὶ νὰ ἔχουν νιώσει τὶς πρὸ σκληρὰς δοκιμασίες, χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ μᾶς μεταδώσουν τὴν ἐντύπωσή τους ποῦ, μολαταῦτα, μαντεύουμε πὼς θὰ εἴτανε θαδεῖα καὶ ἀληθινὰ.»

Κι οἱ δύο τοὺς πολέμησαν καὶ κάμαν αἰχμάλωτοι τοῦ ἐχθροῦ.

Τοῦ πρώτου ἔχει τὸν τίτλο «Primevères et Coquelicots». Ὁ συγγραφέας διηγίεται τὴν ἐκστρατεία του καὶ τὶς ἀθλιότητες τῆς φυλακῆς, μὲ κάποια συγκινητικὴ ἀπλότητα, καὶ οἱ στίχοι του μαρτυροῦν πολὺ νεύρισμα καὶ ἀτομία.

Ὁ δεύτερος ὀνομάζει τὸ βιβλίο του «Sang des gloires» καὶ τὸ χαρακτηρίζει μόνος του λέγοντας πὼς εἶναι ποιήματα τοῦ πολέμου καὶ τῆς αἰχμαλωσίας. Ὁ L. Bazin εἶναι γνωστὸς καὶ ἀπὸ ἄλλες ποιητικὰς συλλογὰς ποὺ ἔχει δημοσιεύσει. Τὰ θέματα ποὺ μεταχειρίζεται εἶναι, πολλὰ ἀπ' αὐτὰ, τέτοια ποὺ μᾶς συγκινοῦνε, ἡ συγκίνηση ὅμως ποὺ μᾶς δίνουν, δὲν εἶναι ἡ καλλιτεχνικὴ συγκίνηση ποὺ πρέπει νὰ μᾶς δίνει ἡ Τέχνη.

Ἡ λογοτεχνία ἡ ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸν πόλεμο, — ὄχι ἀπὸ τὰ γνάντεμα τοῦ πολέμου ἀπὸ μακριά, γαλήνια, φιλοσοφικά, μόνε μέσα στὸν πόλεμο, μέσα στὶς μάχες, τὶς κακοπάθειες, τὶς ἀρρώστιες, μέσα στὴν ἀδίκαιη ἀνησυχία, μέσα στὶς ἐλπίδες καὶ τὶς ἀελπίσεις — ἡ τέτοια λογοτεχνία, ποὺ ὅλο πλουτίζει τὶς διάφορες φιλολογίαις μ' ἔργα ποὺ κρίνονται ὡς τὰ τώρα ὅλα μέτρια, δὲν φαίνεται νὰ ικανοποιεῖ τὶς προσδοκίες ἐκείνων ποὺ γυρεύουν ἀπ' τὴν ποίηση τὴν καλλιτεχνικὴν συγκίνηση. Μερικοὶ κριτικοὶ παραπονιλοῦνται γι' αὐτὸ καί, κρίνοντας ἀπὸ τὰ δείγματα ποὺ μᾶς ἔδωσε ὡς τὰ τώρα ἡ πολεμικὴ Μοῦσα, κάνουνε θλιβερὰς προφητείες.

«Ἀλλοῖμονο, λέει ὁ Georges Duhamel, ὑπάρχουν ἑκατομμύρια δυστυχισμένων ποὺ ἔχουν ὑποφέρει, καὶ ἴσως δὲν θὰ βρεθοῦν δέκα ἁρμονικὰ καὶ δυνατὰ φωνὰ γιὰ νὰ συνθέσουν, ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ μαρτύρια, ἓνα τραγούδι, ἀληθινὸ, πρωτόφαντο, ἀθάνατο. Αὐτὸ δίνει τὸ μέτρο τῆς ἀδυναμίας τῆς ψυχῆς ποὺ δὲν γνωρίζει παρὰ τὴν ἀγωνία τῆς καὶ δὲν κατορθώνει νὰ τὴν πεῖ. Θὰ χρειάζονταν λόγια ἀπλά καί, νᾶτανε τρόπος; γυνωμένα ἀπὸ κάθε ἄλλη δύ-

μηση, γιὰ νὰ ἐκφράσουν τὰνείπωτα αὐτὰ χρόνια. Ἡ ὑπέριστη ἀδικία ποὺ κυβερνάει τὶς τύχες μας, εἶναι τέτοια, ὥστε ἓνας μεγάλος ποιητὴς μᾶς συγκινεῖ περισσότερο διὰ μᾶς ἐξομολογείται τὴν μελαγχολία τῆς βροχῆς, ἀπ' ὅτι μποροῦνε νὰ τὸν κάνουν ἄνθρωποι ποὺ βόγγησαν ἀπὸ πόνο μέσα στὸν ἄδυσσο τῆς πρὸ μεγάλης συφορᾶς.»

Ὅμως, αὐτὸ, θαρροῦμε, δὲν πρέπει καθόλου νὰ μᾶς παραξενεύει, μήτε νὰ μᾶς ἀπελπίζει. Τουναντίον τὸ βρισκόμαστε πολὺ φυσικό. Ἐνας προσδόετης, τὴν ὥρα ποὺ βρίσκεται μέσα σὲ μιὰ τρομερὴ περὶαία, ποὺ ἡ ψυχὴ του εἶναι γεμάτη ἀπὸ τὴν πρὸ μεγάλην συγκίνηση καὶ προσπάθεια, ποὺ τὸ μεγαλὸ του καὶ ἡ δύναμή του εἶναι θαμμένα ὀλάκερα στὴν ἐπιρροία τῆς θέλησός του, ποὺ ἡ θέλησή του εἶναι καὶ αὐτὴ ἐρωμένη, χαμένη μὲς στὴ μεγάλη θέληση ποὺ κυβερνάει ὅλους ἐκείνη τὴ στιγμή — ἓνας προσδόετης, σὲ μιὰ τέτοια ὥρα, μπορεῖ νὰ τραγουδήσει; Ὅταν θὰ περάσει ὁ χρειάζομενος καιρὸς, διὰ ἔρθῃ ἐκείνη ἡ κατάθαρος παύση ποὺ εἶναι ὁ πρῶτος ὅρος τῆς ποιητικῆς δημιουργίας, μπορεῖ νὰ μᾶς παρουσιαστῇ ἐκεῖνος ποὺ κάπως ἀνυπόμονα τὸν μαρτυροῦμε ἀπὸ τώρα. Ἴσως τὸ καλύτερο ποὺ θὰ εἴχανε νὰ κάνουν, στὸ διάστημα τοῦ πολέμου, ὅσοι εἶναι προικισμένοι μὲ τὸ κατὰλληλο ταλέντο, θὰ εἴτανε νὰ γράφουν, ὅταν θάβρισκαν καιρὸ, ἡμερολόγια, νὰ μαζεύουν εἰσι ἀκατέργαστα ὅλα ποὺ θὰ τοὺς χρειάζονταν κατόπι γιὰ πρώτη ὅλη σ' ἔργα δημιουργικά. Καλλιτεχνικὰ βλέπουμε καὶ αἰστανόμαστε τὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς, διὰν πάψουν νὰ ἐνδιαφέρουν ἀμέσως τὸ αἰτιόμας ὅταν ἡ θέληση γαληνέψει, τὸ πνεῦμα λευτερωθεῖ, καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ μικρὴ ἀπρόσωπη μονάδα ἐνὸς τεραστίου ἀριθμοῦ, γίνει πάλι ἓνας ξεχωριστὸς κόσμος.

— «Οἱ σπουδαιότερες συνθήκες γιὰ μιὰ μακροχρόνια εἰρήνη στὰ Βαλκάνια» εἶναι ἓνα ψυλλάδιο γραμμένο ἀπὸ τὸν Μ. Τουρτούλη ποῦ, ἀπὸ τὸν ὀνόμα του, μπορεῖ νὰναι καὶ δικὸς μας. Ὁ συγγραφέας ἐπιστηρίζει πὼς μιὰ δίκαιη χάραξη τῶν συνόρων τῶν ἐθνῶν ποὺ τὰ κατοικοῦν, εἶναι τὸ πρῶτο γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχει στὸ μέλλον ἡ ὁδὸς ἀπὸ νέες ἀνησυχίες. «Μὲ καμιά δικαιολογία — δικαιοῦμα κατὰχρησης, ἰστορικά δικαιώματα — δὲν πρέπει μιὰ χώρα ν' ἀντίζει σὲ κράτος ξένο γιὰ τοὺς κατοίκους τῆς. Κι ἀκόμα, ἡ λευτεριά τῆς γλώσσας καὶ τῆς θρησκείας πρέπει νὰ σφαιλιστεῖ στὶς μειονοτητές.»

Καλὰ εἶναι ὅλα αὐτὰ, ἀρκαι ὄχι πολὺ πρωτότυπα, καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἰπωθοῦν ὄχι μονάχα γιὰ τὰ βαλκάνια ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ δὲν εἶναι τόσο ἀπλή καὶ εὐκόλη, ὅσο ἡ θεωρία. Οἱ πληθυσμοί, στὰ μέρη ποὺ γεννιοῦνται αὐτὰ τὰ ζητήματα, εἶναι πολλὰς φορὰς τόσο μετρεδμένοι, ποὺ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος ὁ δικαίος γεωμετρικὸς χωρισμός. Ὑστερα μπαίνουν, καθὼς ἔξορουμε, τόσοι ἄλλοι ὅροι, ποὺ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πεῖ, ἴσως μὲ βεβαιότητα, πὼς ἐνῶσω τὰ ἔθνη ζοῦνε μὲ τὶς σημερινὰς ιδέες καὶ νοσήματα, μονάχα ὁ ὁδὸς καὶ ἡ δύναμη θὰ κρατεῖ τὸν κόσμον σ' ἡσυχία. Αὐτὸ τὸ ἔξορον καλὰ ἐκείνοι ποὺ διευθύνουν τὶς τύχες τοῦ κόσμου, καὶ γι' αὐτὸ τὴν κοινωνία τῶν ἐθνῶν τὴν εἰσιμάζον μὲ τουφέκια καὶ κανόνια, καὶ μὲ δικαστήρια. Ἡ Κοινωνία τῶν ἔθνῶν πρέπει νὰ

είναι Κράτος, γὰρ νὰ μπορεῖ νὰ κυβερνάει τὰ κράτη.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἱερός παντοεινῆς εἰρήνης; Θεωρητικοὶ πολλοί. Πραχτικὸς ἓνας: ὁ ἄνθρωπος νὰ πάψει νὰ εἶναι κείνος πὺν εἶτανε ὡς τὰ τώρα, πὺν εἶναι σήμερα, καὶ πὺν θὰ εἶναι αὐριο καὶ μεθαύριο καὶ ἴσως πάντοτε.

Α γ γ λ ι α.— Μὲ μεγάλη μας εὐχαρίστηση εἰδαμε στὸ τεῦχος τοῦ Ἀπρίλη τῆς ἀγγλικῆς «Βουλκανικῆς Ἐπιθεώρησης» ἐννιά ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγούδια, μεταφρασμένα ἀγγλικά ἀπὸ τὴν Κα Rose Kerr. Τὰ ἐννιά αὐτὰ τραγούδια εἶναι ἴντι ἀπ' τὰ πὺν ὁμορφα, κι ἂν κρίνει κανένας ἀπ' τὴν ἐκλογή, γαίνεται πὺς ἡ Κα Kerr ἔχει νιώσει βαθιὰ ὅλη τὴν ὁμορφάδα τῆς λαϊκῆς μας ποίησης.

Πόσο μακριὰ ὅμως βρίσκεται τὸ νὰ νιώσει κανεὶς καὶ νάγραπῃσι μιὰν ὁμορφιὰ ἀπὸ τὸ νὰ κατορθώσει νὰ τὴν ἐκγράσει μὲ τὰ δικὰ του τὰ λόγια! Μιὰν ἰδέα, μιὰν εἰκόνα, κ' ἓνα αἶσθημα ἀκόμα μπορεῖ κανεὶς χωρὶς καὶ πάρα πολὺ μεγάλη δυσκολία νὰ τὰ ξαναχρῇσι σὲ μιὰν ξένη γλῶσσα. Ὅμως εἶναι πολὺ δύσκολο καὶ πολλὰς φορὲς ἀκατόρθωτο νὰ δώσει κανεὶς τῆς ὁμορφιάς τὴ συγκίνηση: μιὰ λέξη περισσότερο ἢ λιγότερο, μιὰ μικρὴ διαφορὰ στὴν ἀπόχρωση μιᾶς λέξης μονάχα, μιὰ διαφορὰ στὸν τονισμὸ ἢ στὴ μελωδία τοῦ λόγου, ἐκεῖ πὺν δὲν πρέπει, φάνουν γιὰ νὰ τὴν καταστρέφουν ὁλότελα. Δὲν ὑπάρχει τίποτα πὺν μὴ μοῦ ἄλλο νὰ ἀπὸ τώρα. Τράβηξε δὺν μικρὸς μικρὸς πινελιὲς ἐκεῖ πὺν σμίγουν τὰ χεῖλη τῆς Παναγίας τοῦ Παφάηλ, καὶ τὸ θεῖο χαμόγελο γίνεται ἓνας ἀδιάντροπος μορφασμός. Παραγέμιος—σὰν κάποιον—τάπιδά καὶ ἀπέρριτα τραγούδια τοῦ Χάιτε μ' ἓνα δὺν περιττὲς λέξεις, κάνε τὸ Liebchen: «ὡ ἀγαπῶ», τὸ «ὅταν σὲ βλέπω»; «σὲ σὲ βλέπω γὰρ» καὶ ὁ Χάιτε γίνεται ἀκούσιος συννεργάτης τοῦ εἰκονογραφημένου «Παρασσοῦ»! Ὅταν ἡ μετάφραση ἐνὸς ποιήματος δὲν γίνεται μὲ καλλιτεχνικὴν συγκίνηση τοῦ μεταφραστῆ πὺν πρέπει νὰ εἶναι ποιητῆς, καὶ μάλιστα ποιητῆς ἀπάνω κάτω μ' ὅμοια ἰδιοσυγκρασία μὲ τὸν ποιητὴ τοῦ πρωτοτύπου, δὲν κατορθώνει νὰ μᾶς δώσει σχεδὸν τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ νόημα, δηλαδὴ τὸ ὅλκιδ πὺν καλλιτεχνήματος, δηλαδὴ ἐκεῖνο πὺν στὴ σωστῇ σημασίᾳ τῆς λέξης δὲν εἶναι ἡ τέχνη. Κι ἂν ἡ ἀξία ἐνὸς ποιητικοῦ ἔργου εἶναι προσπάντων σὲς ἔννοιες πὺν ἔχει μέσα του, μιὰ τέτοια μετάφραση, ὅταν γίνεται εὐδυνείδεια, μᾶς ἱκανοποιεῖ ὅπως οὐδὲποτε ἂν ὅμως ἡ ἀξία του βρίσκεται στὴν ὁμορφιά του, μᾶς ἀφίνει ἀδιάφορος. Ὁ μεταφραστὴς προσπάντων τοῦ ἐμμέτρου λόγου εἶναι ἀναγκασμένος νὰ ξαναδημιουργεῖ, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει κάθε φορὰ, νὰ ζυγιάζει καλὰ μὲ τὴ ζυγαριά τοῦ χροσφαριτοῦ τὴν κάθε στροφῇ, τὸν κάθε στίχον, τὴν κάθε λέξιν, γὰρ νὰ ἴδῃ τί μπορεῖ καὶ τί δὲν πρέπει νὰ θυσιάσει ἀπὸ τὸ πρωτότυπο.

Ἡ ζυγαριά τῆς Καs Kerr δὲν ἔχει ἴσως τὴν προεπούμενην εὐαισθησία. Στὰ ἐφτά ἀπὸ τὰ ἐννιά τραγούδια κρατᾷ τὸ δεκαπεντασύλλαβο στίχον, ἓναν πελώριον στίχον γιὰ τὴ σχεδὸν μονοσύλλαβη ἀγγλικὴ γλῶσσα, μεταφράζει τὶς πολυσύλλαβες ἑλληνικὰς λέξεις καὶ παραγερμίζει τὰ χάσματα πὺν ἀναγκαστικὰ μένουν. Νερώνει τὸ κρᾶσι, καὶ κάπου πασίζει νὰ τὸ δυναμώσει μὲ τὴ ρίμα πὺν δὲν ὑπάρχει ἀπὸ πρω-

τότυπο. Κάνει πὺν πολύπλοκες μερικὲς ἔννοιες πὺν ὅλη τους ὁμορφιὰ εἶναι ἴσα ἴσα ἢ ἀπίδμητα. Βάζει ἐπιφωνήματα ἢ κοσμητικὰ ἐπίθετα καὶ δίνει μιὰ ρομαντικότητα πὺν δὲν στέκει καλὰ στὸ λαϊκὸ μας τραγούδι. Ἡ δημοτικὴ μας ποίηση δὲν εἶναι τίποτα βαθυστόχαστες φιλοσοφίαις μόν' ἀλλὰ καὶ δροσερὰ λόγια θγαλμένα ἀπὸ μέσα ἀπὸ μιὰν ἀπλή, ὁμορφὴ ψυχὴ εἶναι σὰν τρυφερὰ λουλούδια τοῦ βουνοῦ πὺν μόλις τὰ κρατῇσις λίγο ἀδέξια στὰ χεῖρα σου χαλὸν καὶ πάνε. Ἀς πάρουμε ἓνα παράδειγμα, γιὰ νὰ μὴ χανόμεστε σὲς θεωρίαις πὺν ἔχουνε λίγη ἀξία γιὰ τὴν τέχνη.

Ἡ Κα Kerr, σὰν κυρία, εἶτανε καταλληλότερη νὰ μεταφράσει τὰ τρυφερὰ αἰσθήματα, καὶ προτιμᾷ τὰ νανουρίσματα καὶ τὰ τραγούδια τῆς ἀγάπης γι' αὐτὸ διαλέγουμε γιὰ παράδειγμα τὸ παρακάτω νανουρίσμα πὺν εἶναι φτιαγμένο γιὰ γυναῖκα καί, σίγουρα, ἀπὸ γυναῖκα:

Κοιμήσου ἀστρί, κοιμήσου αὐγὴ. κοιμήσου νὺν φεγγάρι, κοιμήσου, πὺν νὰ σὲ χαρεῖ ὁ νιὸς πὺν θὰ σὲ πάρει. Κοιμήσου πὺν παράγγειλα στὴν Πόλιν τὰ χρυσά σου, στὴ Βενετιά τὰ ρούχα σου καὶ τὰ διαμαντικὰ σου. Κοιμήσου πὺν σου ράβουνε τὸ πάλωμα στὴν Πόλιν, καὶ σου τὸ τελειώνουνε σαρανταδὺν μαστόροι. στὴ μέση βάνουν τὸν ἄετό. στὴν ἄκρην τὸ παγόνι. Νάνι τοῦ ρήγα τὸ παιδί, τοῦ βασιλιᾶ τὰ γρόνι. Κοιμήσου καὶ παράγγειλα παπούτσια στὸν ταγγάρη, νὰ σου τὰ κάνει κόκκινα μὲ τὸ μαργαριτάρη. Κοιμήσου μὲς στὴν κούνια σου καὶ στὰ παγιά πανά σου, καὶ ἡ Παναγία ἡ δέσποινα νὰ εἶναι συντροφιά σου.

Οἱ πρῶτοι δὺν στίχοι μεταφράζονται:

Oh, sleep, my dawn! oh, sleep, my moon!
oh, sleep, my morning star!
Oh, sleep in peace till noon shall bring
thy lover from afar!

Δηλαδή: ὦ, κοιμήσου, αὐγὴ μου! ὦ, κοιμήσου φεγγάρι μου! ὦ, κοιμήσου αὐγερινέ μου!—ὦ, κοιμήσου ἥσυχά, ὥσπου τὸ μεσημέρι νὰ σοῦ φέρει τὸν ἀγαπητικὸν σου ἀπὸ μακριά.

Γιὰ νὰ παραγερμίσῃ ὁ στίχος δᾶζει τέσσερα «ὦ» μέσα σὲ δὺν στίχους, πὺν μᾶς φαίνεται πὺς καταστρέφουν τὴ γαλήνη τοῦ νανουρίσματος. Ἡ Κα Kerr σχηματίζει τὴν εἰκόνα μιᾶς αὐγῆς: τὸ ἄστρο γίνεται αὐγερινός, τὸ νιὸ φεγγάρι πὺν φαίνεται τὸ βράδι, γίνεται φεγγάρι μονάχα, κ' εἶται μπορεῖ νὰ φαντασθῇ καὶ τὸ πρωτὶ. Κι αὐτὴν τὴν εἰκόνα τὴν χρησιμοποιεῖ γιὰ νὰ βάλλῃ μιὰ ἔννοια πὺν δὲν τὴν ἐφάντασθη ἡ Ἑλληνίδα μητέρα, καὶ πὺν μᾶς χαλάει ὅλη τὴ γλυκεῖα διάθεση: Ἡ ἔννοια εἶναι πὺς ἡ παιδικὴ ἡλικία εἶναι ἡ αὐγὴ, καὶ πὺς τὸ μεσημέρι τῆς ζωῆς—λίγο ἄργα—θὰ φέρει τὸ γαμπρὸ πὺν θὰ παντρευτῇ τὴν μωρούλα, γυναῖκα πιά.—Καταστρεφῇ!—Τὸ «ὦ» ἐξακολουθεῖ: τὸ κοιμήσου γίνεται «oh sleep». Τὸ «νάνι τοῦ ρήγα τὸ παιδί τοῦ βασιλιᾶ τὰ γρόνι» γίνεται: Τοῦ ρήγα τὸ παιδί καὶ τοῦ βασιλιᾶ δὲν ἔχουνε σήμερα τόσο ὥραϊα (πράγματα). Οἱ στίχοι 9 καὶ 10 μεταφράζονται:

Oh, sleep, for thee are coming soon shoes that are
[fine and neat;
Red shall they be, and sewn with pearls to fit thy
[tiny feet.

δηλ. ὦ, κοιμήσου, γιὰ σένα ἔρχονται παπούτσια πὺναι φῖνα καὶ κομψὰ θὰ εἶναι κόκκινα καὶ κεντημένα μὲ μαργαριτάρια γιὰ νὰ σοῦ σιολίζουν τὰ μικροῦτοια πόδια σου.

Οι δυο τελευταίοι στίχοι γίνονται: "Ω, κοιμήσου, παιδί, στήν κοννίτσα σου καὶ τὰ δρεϊρά σου θ' ἄναι γλυκά! Ἡ Παναγιά ἡ δέσποινα, ἡ ἀγνή Παρθένε, θὰ εἶναι συντροφιά σου.

Πιὸ νόστιμα εἶναι μεταφρασμένο τὸ μαρτύρημα τοῦ μουσικοῦ ξρωτά: «Κόρη διὰν ἐφιλιόμαστε, νύχτα εἶταν, ποῖος μᾶς εἶδε; κτλ», κι αὐτὸ ἴσως γιατί μεταφράστηκε πιὸ λεύτερα.

Ὅπως καὶ νᾶναι ἡ Κα Kerr εἶναι ἀξιεπαιτηγὴ γιὰ τὴν προσπάθειά της, καὶ κάνει γνωστὴν σὺν ἀγγλικὸ λαό, ἂν ὅχι ὅλη τὴν ὁμορφιά τῆς λαϊκῆς μας Μούσας, τουλάχιστο τὸ περιεχόμενό της.

Τὸ ἀγγλικὸ περιοδικὸ ἐπὶσχεταί πὼς θὰ δημοσιέηται κι ἄλλα δημοτικὰ μας τραγοῦδια μεταφρασμένα ἀπὸ τὴν ἴδια κυρία, καὶ ἀκόμα ἑλληνικὰ παιραμῦνδια μεταφρασμένα ἀπὸ τὴν κυρία Ἰουλίττα Λουγούμη.

Ἡ ΤΡΙΤΗ ΚΛΗΡΟΣΙΣ

ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΣΤΟΛΟΥ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γενήσεται τὴν 30 Ἰουνίου (13 Ἰουλίου) 1919

Σύνολον κερδῶν Δραχμαὶ 200,000

Μέγιστον κέρδος » 80,000

ΕΞΕΔΟΘΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ:

„ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ“
ΜΕ ΠΡΟΛΟΓΟ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ

σὲ χαρτὶ καλὸ καὶ μὲ χρωματιστὸ ἐξώφυλλο καὶ πουλιέται δοχ. 3 στὰ Γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας «ΤΥΠΟΣ» (ὁδὸς Σοφοκλέους 3) καὶ σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα. Στὶς ἐπαρχίες καὶ στὸ ἐξωτερικὸ στέλνεται δίχως παραπανιστὸ ἔξοδο γιὰ ταχυδρομικά.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Κ. Κλ. Βασ. Θεσσαλονίκη. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καὶ ἀ σου λόγια. Τὸ ζήτημα τῆς κυκλοφορίας τοῦ «Νουμά» στὴ Θεσσαλονίκη θὰ κανονιστῇ γρήγορα.—**κ. Ἰουδ. Καρ.** Ἀντὶ εἶναι δυνατὸν καλὸ —**κ. Π. Δ. Γλ.** Τὰ «Σεφαγώματα» καὶ αὐθιμα θὰ δημοσιευτοῦν ἀργότερα.—**κ. Τυμφορηστέ.** Διαβάζοντα τὸ ἐπὶγραμμά σου ὁ Τ.:

«Πίσω ἀπ' τὰ κάγκελα» στὴ φυλακὴ τί σοῦρε τόσο ὁμορφα νὰ γράφης; καὶ μὴν εὐχὴν σοῦ κίνω φυλακὴ: νὰ ξαναμῆτς καὶ πάλι νὰ συγγράμης.

σοῦ ἀπαντᾷ πὼς ἐγὼ τοῦ θ. εὐ μὲ εἶναι εἴτις γὰ γράφει καὶ σοῦ εἴχεται τὰ μπεῖς καὶ σὺ τόσος στὴ φυλακὴ γιὰ νὰ γράφης τόσο ὁμορφα.—**κ. Ἀνδ. Δωρ.** Ἰδέα καὶ μὴ ἐκτέλεση ἀτεχνή.—**κ. Σιαυρ.** Ἀδικα ξαγνιάστηκες γιατί ἀπὸ τὸ «Μαγονισμὸ τοῦ Νουμά» ἐξ πὼς ἀποκρίσεται ὁ δεκαπεντασύλλαβος, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸ πὼς αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ στίχους, τὸν ὅστις καὶ ἐφ' αὐτὴν οὐλαβῶν καὶ θὰ εἶναι γιὰ τὸ παιδί αὐτὸ εὐκόλο, ἅμα γραφτεῖ χωρισμένος.—**κ. Δ. Βερ. Βόλος.** Στείτε μας κανένα ἄλλο καλὸτερο.—**κ. Δ. Μιλ. Σμύρνη.** Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου, μὴ στείλεις μᾶς κανένα ἄλλο τραγοῦδι σου, πιὸ κωμικόν, σὺν ἐκείνῳ ποὺ διαβάσαμε σὺν Πολέμο «Λόγος».—**κ. Φολέρ.** Αἰσθασε κριτικὸν ποιητὴς, νὰ συγχρονιστῇς κάπως.—**Ν. Ι. Καρ.** Καβὰλλι. Ἀδοῦνται στίχοι καὶ κάποια ἀγγλὴ στὴν ἐκδόσιν.—**κ. Δον Κολοκῦθα.** Τὴν ὥρα ποὺ διαβάζεις τοὺς στίχους σου, ἀνέμης τὸ καλὸ καὶ μὴς τοὺς ἀρπάζει ἀπὸ τὰ χεῖρά σου.—**κ. Τ. Τσ. Ἀργόλι.** Ἀκατάλληλα.—**κ. Δέντρο.** Ἀκόμα, ἀκόμα! Δὲν ἔχεις κανένα δικαίωμα νὰ καταβροχθίζεις ἕνα κοτζίμι ἀπὸ τὴν λάμψη γιὰ νὰ τὴ σιμάσεις μὲ τὴ «Θὰ κλάψη».—**κ. Π. Πικρ. Λατὶά.** Δημοσιεύουμε τὸ ἕνα σήμερον. Τάλλα ἀργότερα. Ὅσο γιὰ τὸ δεύτερον ποῦ μᾶς γράφεις, τ' ἀγνοοῦμε στὴν κοίτη σου καὶ προμηνούμε.—**κ. Γέσο.** Κι ὁ φίλος γέλοιος γράφος κ. Μιχαλάκης ἐποσχώθηκε στὴν σσημοσιάζει τῶν «Νέων» μὲ εἰσαγωγικά, κ' ἐφόρσε τις ὑποφρε γνέτες, τὸ ἐμβλημα τους.—**κ. Νικητ. Π.** Πειριεὶς σὺν ἡμῶν εἶναι φράση συμβολικὴ γιὰ κινετὶ ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ φτάσῃ. Π. γ. τὸ θεῖον, ἢ τὸν κ. Σεντπονίλο, ἢ τὴν καρδιά μιᾶς γυναίκας.—**κ. Ἀντρ. Τσουρ.** Θὰ σ' ἀπαντήσουμε σὺν ἄλλῳ φύλλῳ.—**κ. Γ. Σέρ.** Ἀγνοοῦν πὼς μὲ τὸν καιρὸ θὰ γράφεις καλὰ τραγοῦδια.—**κ. Νάσ. Χρ.** Οἱ δυὸ πρώτες στροφές σὸ «Σούροπτο» καλές. Ἡ τελευταία ἐισοδηγήνη—**3** **3 Ζ.** Καὶ θὰ δημοσιευτεῖ, μὴ γὰ ὅμοια τοῦ Θεοῦ, τί μαρία εἶναι αὐτὴ ποὺ πᾶν ἀπὸ Strich, μὲ τὰ νοῦμερα! Χάδης κανένα ψευδώνυμο;—**κ. Δρ. Δρ.** Ἀφίως πρῶτα νὰ γίνῃ ἡ εἰρήνη καὶ ἔπειτα τὴν τραγουδάμε. Τὸ κάτω, κάτω, δὲν ξέρουμε ἀκόμα καὶ τί εἶδος εἰρήνη θάναί!—**κ. Γ. Κίτσ.** Συγχαίτας τοῦ ἀσέθρου εἶναι ὁ δάσκαλός σου. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια.—**Μ. Σμύρνη.** θὰ δημοσιευτεῖ ἀργότερα.

ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΕ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΣΑΣ ΕΙΣ ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

ΔΙΑΤΕΘΕΝΤΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

ΕΞΟΦΛΗΘΕΝΤΑ

ΕΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

ΔΡ. 198,591,297

» 96,310,800

» 92,280,497

Δίδουν τόκον 5 ο)ο τὰ ἐξάμηνα καὶ 4 1)2 ο)ο τὰ τρίμηνα.

Ὁ τόκος των εἶναι ἀπληλαγμένος παντὸς φόρου καὶ παντὸς τέλους.

Εἶναι ἡγγυημένα ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

Πληρώνονται ἀμέσως εἰς τὴν λήξιν των ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ προεξοφλοῦνται ὑπὸ τῆς ἰδίας.

Μεταβιβάζονται δι' ἀπλῆς παραδόσεως εἰς ἄλλον ὅπως τὰ χαρτονομίσματα, ἢ δι' ὀπισθογραφῆσεως, ὅπως αἱ συναλλαγματικά.

Ἀποτελοῦν δηλαδὴ ρευστὸν χρήμα, πρὸχειρον εἰς κάθε στιγμὴν, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι δίδουν καὶ τόκον μεγαλύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην κατάθεσιν.

Ἐκδίδονται εἰς ποσὰ 100, 500, 1,000, 10,000 καὶ 100,000 δραχμῶν.

ΠΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ
ΤΡΑΠΕΖΑΙ ἢ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.